

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 45. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 19. juni 2020

Tidspunkt: Kl. 8.30

Sted: vær. 2-133 + Microsoft Teams

Til stede: Lars Aslan Rasmussen (S), næstformand, Tanja Larsson (S), Jens Rohde (RV), Nils Sjøberg (RV), Halime Oguz (SF), Rasmus Nordqvist (SF), Søren Søndergaard (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Jan E. Jørgensen (V), Kim Valentin (V), Morten Messerschmidt (DF), Katarina Ammitzbøll (KF) og Peter Seier Christensen (NB).

Desuden deltog: Minister for fødevarer, fiskeri og ligestilling Mogens Jensen, klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen, miljøminister Lea Wermelin samt børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil.

*Lars Aslan Rasmussen fungerede som formand under punkt 1, 2, 3, 4 og første del af punkt 5.
Kim Valentin fungerede som formand under sidste del af punkt 5 samt under punkt 6 og 7.*

FO Punkt 1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2019/1838 for så vidt angår visse fiskerimuligheder for 2020 i Østersøen, og ændring af forordning (EU) 2020/123 for så vidt angår visse fiskerimuligheder for 2020 i EU- og ikke-EU-farvande

– *Sagen ventes vedtaget i skriftlig procedure*

KOM (2020) 0205

EUU alm. del (19) – bilag 747 (kommenteret dagsorden)

KOM (2020) 0205 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Rådsmøde 3763 - landbrug og fiskeri – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde landbrug og fiskeri 23/3-20)

Fødevarer- og fiskeriministeren: Først vil jeg gerne beklage den lidt forhastede proces. Da alle formelle rådsmøder som bekendt er aflyst, har formandskabet fremrykket processen for to vigtige forslag på fiskeriområdet, som jeg ellers ville have forelagt forud for rådsmødet her i slutningen af juni. Derfor forelægger jeg i dag de to sager til forhandlingsoplæg.

Punkt 1 er et forslag om tilpasning af fiskerimulighederne for 2020, som Kommissionen fremlagde den 20. maj. Det væsentligste punkt i forslaget drejer sig om supplerende tiltag for torsk i Nordsøen og Skagerrak. Det blev også drøftet i marts i forbindelse med forhandlingerne om tobis, men tiltagene kom ikke med i den sammenhæng.

Forslaget går ud på at fastlægge store såkaldte "begrænsede områder", hvor fiskeri er forbudt, med mindre fiskeriet lever op til visse betingelser. De "begrænsede områder" foreslås at dække hele Skagerrak, den nordlige Nordsø i britisk fiskerizone og et område i den danske del af Nordsøen.

Betingelserne for at fiske i de "begrænsede områder" er ifølge Kommissionens forslag enten:

- at torsk ikke overstiger 5 % af de samlede fangster pr. tur, eller
- at fartøjerne anvender særligt selektive redskaber, der lever op til visse nærmere definerede kriterier, eller
- at fartøjet har installeret elektronisk monitoreringsudstyr med henblik på fuldt dokumenteret fiskeri, eller
- at medlemsstaterne udarbejder en national torskeplan, der har til formål at reducere torskefangster med 50 pct. sammenlignet med 2019.

I formandskabets kompromisforslag har man dog fjernet muligheden med elektronisk monitorering med kamera, som derfor ikke er en mulighed for medlemsstaterne. Vi har ellers støttet, at det er én blandt flere optioner, der kunne kvalificere til fiskeri i de begrænsede områder.

Derudover vil jeg fremhæve, at vi fra dansk side har anlagt, hvad jeg vil kalde en to-trinstilgang. Vi er med på, at der bør fastlægges tiltag snarest muligt. Derfor har vi i diskussionerne af forslaget som et første trin foreslået en områdelukning, som kan implementeres med det samme. Imidlertid ser der ikke ud til at være opbakning til denne tilgang på EU-niveau. På den baggrund skal vi nok se på, hvordan vi bedst sikrer effektive, håndterbare forslag gennem en national torskeplan – eventuelt via en trinvis implementering.

Det er dog her også vigtigt, at medlemsstaterne får tid nok til at implementere de lidt mere omfattende tiltag. Det er jo f.eks. ikke muligt at have en national torskeplan klar inden den 15. juli, som er den reviderede ikrafttrædelsesdato i formandskabets seneste kompromisforslag. Derfor arbejder vi på, at disse omfattende tiltag først træder i kraft lidt senere. Det er i mine øjne den rigtige vej frem for at få en proportional løsning.

Det ser dog meget svært ud i forhandlingerne, og vi står meget alene med vores forslag om at få længere tid til at udarbejde en national torskeplan. Jeg har derfor også drøftet sagen med fiskerikommissær Virginijus Sinkevičius i denne uge for at lægge pres på for at finde en rimelig løsning. Jeg forventer dog ikke, at vi får meget mere tid, da Kommissionen naturligvis ønsker at skubbe på for at have tiltag på plads snarest.

Derudover er jeg meget optaget af, at bomtrawl også skal leve op til adgangsbetingelserne til de "begrænsede områder". Det kan godt være, at bomtrawl ikke er et af de redskaber, der fanger mange torsk i de pågældende områder, men det virker ikke fagligt velbegrunderet at indføre begrænsninger af hensyn til bestanden og så undtage bomtrawl.

Endelig vil jeg blot fremhæve, at sagen haster, da forslaget også omfatter fiskeriet efter brisling i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. Det skulle gerne kunne begynde den 1. juli 2020, hvilket vi fra dansk side jo har en væsentlig interesse i.

Her har vi fra dansk side arbejdet for, at der for 2020 findes en pragmatisk ad-hoc-løsning for fordelingen af bestanden mellem Nordsøen og Skagerrak/Kattegat, som afspejler, at vi fremover også skal konsultere med Storbritannien. I lyset af Brexit mener jeg nemlig ikke, at det er i år, at vi skal finde en langsigtet løsning på fordelingen.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går således ud på, at man fra dansk side tilslutter sig et kompromisforslag, der kan opnås enighed om, idet man:

- Lægger stor vægt på, at fiskeriet sker på baggrund af den bedste videnskabelige rådgivning, herunder at fiskeriet sker i overensstemmelse med princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY);
- lægger stor vægt på, at der vedtages målrettede, effektive, proportionale og umiddelbart implementerbare tiltag for torsk med henblik på at genopbygge bestanden i 2020, mens medlemsstaterne får tilstrækkelig tid til andre tiltag, herunder nationale torskeplaner;
- lægger vægt på, at tiltagene for torsk tager højde for de varierende fiskerier i forskellige medlemsstater inklusive kvotefordeling samt tager hensyn til kystfiskeri af mindre omfang;
- støtter, at mulighed for anvendelse af elektronisk monitorering er en option blandt flere, som medlemsstaterne kan anvende for torsk;
- lægger stor vægt på, at bomtrawl omfattes af forslaget på linje med andet trawlfiskeri; og
- lægger vægt på, at der for brisling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat i lyset af Brexit findes en passende ad hoc-løsning for fordelingen af fiskerimulighederne mellem Nordsøen og Skagerrak/Kattegat inden for rammene af maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), og at fiskeriet efter brisling kan påbegyndes fra den 1. juli 2020.

Rasmus Nordqvist slog fast, at torskebestanden havde det skidt, hvorfor der skulle handles nu og her. Forhandlingsoplægget forekom ham generelt fornuftigt, men enkelte formuleringer fandt han uklare. Kunne ministeren uddybe, hvordan man på den ene side ville gøre det målrettet og effektivt – og på den anden side proportionalt og umiddelbart implementerbart. Det lød lidt som en modsætning. Kunne man risikere, at der hermed blev skubbet til den nationale torskeplan?

Søren Egge Rasmussen glædede sig over, at bundtrawl var omfattet af de restriktioner, der blev lagt op til. Enhedslisten hældte til at støtte forhandlingsoplægget.

Peter Seier Christensen henviste til, at erhvervet i høringssvarene var bekymret over, at begrænsningen af, hvilke redskaber fiskerne må bruge, kunne gøre dele af dansk fiskeri urentable.

belt, og at det ville gøre det umuligt at udnytte danske kvoter. Hvad var ministerens holdning til det?

Fødevarer- og fiskeriministeren præciserede over for Rasmus Nordqvist, at den nationale indsats for torsken foreløbig bestod af en aftale fra da kvoterne for 2020 blev fastsat, hvor man måtte gøre noget særligt for torsken i Nordsøen og Skagerrak på grund af bestandenes dårlige situation. Man kunne således værne arten med det samme med såkaldte lukkeperioder i bestemte områder. Herudover kom den nationale torskeplan, som endnu ikke var færdig, men som skulle diskuteres i Folketinget. Kommissionen forudsatte, at den skulle være klar den 15. juli, men det var ikke rimeligt, når beslutningen først blev taget sidst i juni, at landene så havde blot 14 dage til at implementere det. Han havde derfor på Danmarks vegne bedt kommissæren om mere tid til den nationale politiske proces.

Nils Sjøberg fandt det afgørende nødvendigt, at der blev foretaget en indsats mod overfiskning. Men var restriktionerne skrappe nok? Danmark skulle bestemt vedblive at være en fiskerination, men det var i sagens natur kun muligt, så længe der var fisk nok i havet? Man kunne nok ikke bevare fiskeriets omfang. Det lod til, at det ikke var nok med torskekvoter, men at der måtte egentlige fiskekvoter til i danske farvande, selv om der ikke nødvendigvis blev overfisket fra dansk side. Centrale lobbyvirksomheder gjorde alt, hvad de kunne for at øge fiskeriet.

Kim Valentin gav på Venstres vegne udtryk for nervøsitet over, om Danmark kunne vedblive at være en fiskerination bare få år frem i tiden, når man pålagde fiskere så mange regler og konstante ændringer af reglerne. Venstre gik ind for MSY, og fiskerne vil også gerne selv sikre bestandene af gode grunde. Men man burde også tale om MRI: minimal rentabel investering. Man kunne kun bevare fiskeriet, hvis det stadig var muligt at leve af erhvervet.

I høringssvarene påpegede dele af erhvervet, at det allerede var svært at udnytte de kvoter, der var fastsat, og nu kunne det blive endnu mere besværligt. Hvis kvoterne ikke kan udnyttes, hjælper det ikke på muligheden for at drive forretning. Ministeren måtte sørge for i forhandlingerne at være opmærksom på administrative regler, der gjorde det muligt at fordele kvoterne mellem Skagerrak og Nordsøen. Det var svært som fisker at få lån i banken til nye fangstredskaber uden at vide, hvor meget der kan fanges, og hvad indtjeningen nogenlunde vil være det følgende år. Og et fiskerierhverv er kun muligt, hvis det er muligt at lave generationsskifte. Det var for sent, hvis problemet først blev løst efter et årti, for så ville der ingen både være tilbage, som kunne drive det kystfiskeri, som mange små danske havne er afhængige af. Ministeren var dermed nødt til at tage højde for det i de aktuelle forhandlinger.

Venstre havde forberedt et skriftligt oplæg, som han læste op ad: "Venstre deler de bekymringer, som erhvervet rejser i sine høringssvar. Vi anerkender regeringens position og støtter det ønskede meget brede mandat for at sikre regeringen et stort manøvrerum til at varetage danske interesser bedst muligt. Så et meget fleksibelt mandat. Selv om Venstre ikke er begejstrede for muligheden for elektronisk monitorering som en mulighed, som medlemsstaterne kan anvende, uden at regeringen samtidig betoner, at der bør sikres level playing field mellem lan-

denes fiskere. Vi forstår, at der er tale om en kompliceret forhandling, og vi støtter derfor mandatet.”

Morten Messerschmidt kunne i forslaget ikke få øje på noget opgør med bomtrawlen. I Norge havde man begrænset bomtrawl, som er totalt ødelæggende for miljøet og bestandene. Var der overhovedet nogen bevægelse på det område? Det var ret afgørende for Dansk Folkeparti.

Fødevarer- og fiskeriministeren slog fast, at regeringen ikke fandt kravet om de 24 m fornuftigt. Han svarede på Rasmus Nordqvists spørgsmål, at der i Danmark var ca. 70 fartøjer over 24 m og ca. 2000 fartøjer under 24 m. Det var dog klart, at de større fartøjer landede større fangster, hvorfor risikoen for udsmid også er større fra dem. Det betød ikke, at der ikke var udsmid fra mindre fartøjer, så fra dansk side ville man ikke støtte det størrelseskriterium i forhandlingerne.

Han svarede Morten Messerschmidt, at regeringen havde ønsket, at bomtrawl skulle inkluderes. Det var endda inkluderet i første udkast, men var nu fjernet. Regeringen arbejdede for at få det ind igen, hvilket også fremgik af forhandlingsoplægget.

Rasmus Nordqvist meddelte, at Socialistisk Folkeparti endte med at støtte forhandlingsoplægget.

Morten Messerschmidt tilkendegav, at Dansk Folkeparti på grund af spørgsmålet om bomtrawl ikke kunne støtte forhandlingsoplægget.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige havde ytret sig imod det.

FO Punkt 2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009, og ændring af Rådets forordninger (EF) nr. 768/2005, (EF) nr. 1967/2006, (EF) nr. 1005/2008 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/1139 for så vidt angår fiskerikontrol

– *Delvis generel indstilling/ fremskridtsrapport*

KOM (2018) 0368

EUU alm. del (19) – bilag 747 (kommenteret dagsorden)

KOM (2018) 0368 – bilag 3 (samlenotat side 10)

KOM (2018) 0368 – bilag 2 (henvendelse af 4/6720 fra Danmarks

Naturfredningsforening, Greenpeace Danmark og Our Fish Danmark)

EUU alm. del (19) – bilag 54 (henvendelse af 14/10-19 fra ClientEarth)

EUU alm. del (171) – bilag 843 (udvalgsmødereferat side 1068, senest behandlet i EUU 8/6-18)

Fødevarer- og fiskeriministeren: Punkt 2 er forslaget om fiskerikontrolforordningen, hvor formandskabet oprindeligt varslede en delvis generel indstilling til vedtagelse i næste uge. Nu forventes det, at formandskabet alene vil fremlægge en fremskridtsrapport. Det tyske formandskab kan dog eventuelt også forsøge at fastlægge en delvis generel indstilling allerede i juli.

EU's fiskerikontrolsystem er designet før fiskerireformen i 2013, hvorfor forslaget på flere punkter naturligvis indeholder en tilpasning og opdatering. Det er et meget teknisk forslag, og det har derfor taget tid at drøfte Kommissionens forslag fra 2018.

Formandskabets strategi har været at gå efter at fastlægge Rådets holdning til en delmængde af forslaget, som bl.a. vedrører elektronisk monitorering, rekreativt fiskeri og vejning. Til gengæld har formandskabet tidligt meldt ud, at man vil udskyde spørgsmål om bl.a. sanktioner.

Det væsentligste element i forslaget er spørgsmålet om brugen af elektronisk monitorering med anvendelse af kameraer. Kommissionens forslag lægger op til, at det bliver et krav, men på grundlag af en regional risikoanalyse. Når vi drøfter spørgsmålet om kameraer, er det vigtigt at huske, at fiskernes kvoter i forbindelse med indførslen af landingsforpligtelsen blev forøget, så de afspejlede, at de fisk, der tidligere blev smidt ud, nu skulle landes. Man forøgede dengang fiskernes kvoter med 20 pct. Så nu er det selvfølgelig vigtigt, at vi sikrer en ensartet overholdelse af landingsforpligtelsen – særlig på tværs af landene.

Jeg mener dog også, at der kan anføres visse andre fordele ved at indføre kameraer, f.eks. i forhold til valg af redskaber. Samlet set lægger regeringen derfor stor vægt på, at der introduceres regler på EU-niveau om elektronisk monitorering med kamera ud fra en risikobaseret tilgang og med mulighed for lempelser i andre regler. Det er dog svært at få den diskussion om lempelser, da der stadig er meget stor modstand mod kameraer fra mange medlemslande.

For mig er det centralt, at vi sikrer lige konkurrencevilkår. Derfor er formandskabets kompromisforslag om, at det alene er fartøjer på 24 meter og derover, som kamera på EU-niveau vil være relevant for, heller ikke noget, som vi er glade for. Udvælgelsen af de relevante flåde-segmenter vil dog stadig være baseret på en regional risikoanalyse og en efterfølgende beslutning i komitéprocedure.

Også andre emner er vigtige for Danmark. Vi har bl.a. arbejdet hårdt for at få løst vores problem med registrering i logbogen af fangster af pelagiske arter og arter til industriformål, som opbevares usorteret om bord – også kaldet bulk. Det er et problem, som vi har forsøgt at få løst gennem mange år, og her ser det ud til, at vi kommer frem til en fornuftig løsning i Rådet.

Generelt vil jeg gerne understrege, at vi fra regeringens side lægger vægt på en tidssvarende, grøn fiskerikontrol, der giver mulighed for reel kontrol af landingsforpligtigelse og har fokus på forenkling, omkostningseffektivitet og byrdereduktion. Det betyder, at vi har et særligt blik for en proportional tilgang til mindre kystfiskere. Her ser vi gerne, at der arbejdes med "smart" kontrol for eksempel ved hjælp af app-løsninger, som er billige for den enkelte fisker at bruge.

Endelig vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til spørgsmålet om sanktioner. I Danmark har vi et særligt problem med administrative bøder som sanktionsmetode, da det rejser forfatningsretlige betænkeligheder, hvor bøder pålægges administrativt. Derfor vil administrative bøder være en rød linje for os.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går således ud på, at man fra dansk side tilslutter sig et kompromisforslag, der kan opnås enighed om, idet man:

- lægger afgørende vægt på, at kravet om introduktion af administrative sanktioner ikke vil indebære krav om anvendelse af administrative bøder;
- lægger stor vægt på, at regler om elektroniske fjernovervågningssystemer, herunder via CCTV (kamera) introduceres på EU-niveau ud fra en risikobaseret tilgang, idet man finder, at det bør skabe mulighed for lempelser i andre regler;
- lægger stor vægt på, at der findes en generel løsning på krav til registrering af fangster i logbogen for pelagiske og industrielle fangster, som opbevares usorterede i bulk om bord på fiskerifartøjer;
- lægger stor vægt på, at vurderingen af, om der foreligger en alvorlig overtrædelse altid bør indebære en konkret vurdering af grovheden af den enkelte sag, og at kravet om minimumsbøder for alvorlige overtrædelser udgår, subsidiært at størrelsen på minimumsbøder reduceres;
- lægger stor vægt på at sikre enkle, kontrollerbare og omkostningseffektive regler både for erhvervet, borgerne og administrationen, herunder reduktion af administrative byrder, og at de samlede økonomiske konsekvenser for staten og erhvervet afledt af forordningen mindskes;
- lægger vægt på, at EU's regler om kontrol bidrager til at sikre, at målene i den fælles fiskeripolitik opnås, og at der skabes ensartede vilkår for erhvervsudøvelsen,

- uden at medlemsstaterne fratages mulighederne for at tilpasse kontrollen til de udfordringer, som eksisterer lokalt i kraft af flådestruktur og forvaltningsmodeller;
- lægger vægt på at fremme nye elektroniske kontrolinstrumenter, som er omkostningseffektive og proportionale i forhold til målsætningerne, herunder enkle elektroniske løsninger for fartøjer under 12 meter;
 - lægger vægt på introduktion af elektronisk sporbarhed for større forarbejdningsvirksomheder, detailbutikker mm, idet man arbejder for et fælles EU-system;
 - lægger vægt på, at EU-kontrollørers område til at udføre inspektioner ikke udvides til medlemsstaternes territorium, eller at de subsidiært bør ledsages af den berørte medlemsstats inspektører;
 - arbejder for, at der i forhold til måling af motorkraft findes en løsning, der reducerer omkostningerne, f.eks. ved en løsning baseret på en risikobaseret tilgang og med fokus på de havområder, hvor der er fastsat specifikke regler om motorkraftbegrænsninger; og
 - arbejder for et passende ikrafttrædelsestidspunkt med mulighed for tilpasning af elektroniske systemer.

Til allersidst vil jeg nævne, at der stadig er lang vej til en endelig aftale om kontrolforordningen. Det skyldes både, at den delvise generelle indstilling som sagt nok bliver udskudt, at der herefter også skal drøftes de udestående elementer som for eksempel sanktioner; og at, der skal findes et kompromis med Europa-Parlamentet, når Rådet har fastlagt sin holdning. Men det vil være nyttigt at have et samlet forhandlingsoplæg på plads, hvis det lykkes det kommende tyske formandskab at få landene til at samles om et kompromis.

Rasmus Nordqvist spurgte til længden på bådene. Hvor stor en del af den danske fiskeriflåde bestod af både over 24 m? Langt de fleste både var vel mindre? Det var naturligvis vigtigt med kontrol, men var det ikke bedre at kontrollere, hvor der blev fisket henne, end hvor lange bådene er? Man kunne blive bekymret for, at en sådan regel ikke ville få effekt i danske farvande, fordi meget få både er over 24 m lange.

Han spurgte desuden til formuleringen i mandatet om, at regeringen lagde ægt på, at introduktionen af regler med elektroniske fjernovervågningssystemer på EU-niveau blev baseret på risikobaseret tilgang, idet man dog fandt, at dette burde skabe mulighed for lempelser af andre regler, f.eks. større frihedsgrader i redskabsvalg. Det lød lidt som en byttehandel. Kunne ministeren uddybe, hvad den større frihed ville betyde?

Kim Valentin henviste til, at dele af erhvervet i høringssvarene havde stillet spørgsmålstegn ved, om der er overhovedet var tale om en forenkling. Det var ministeren vel enig i, at man kunne betvivle? Ministeren måtte i forhandlingerne sørge for, at definitionerne blev så klare, at ingen lande kunne forhindre level playing field. Hvad mentes der f.eks. med elektronisk tilgængelighed?

Venstre mente ikke, at Danmark skulle gå enegang med elektronisk monitorering. Kameraovervågning var nødt til at blive enkel og administrativt ladsiggørlig for at sikre level playing field. Partiet havde forberedt et skriftligt oplæg, som han læste op ad:

”Vi skal lige have historikken på plads. Arbejdet med en ny kontrolforordning har været længe undervejs. Første forelæggelse var i Europaudvalget i 2018. Formålet med forordningen var at forenkle lovgivningsrammer og at reducere unødvendige administrative byrder, forbedring af data, deling af oplysninger samt at fremme reel efterlevelse og ligebehandling af operatører inden for og mellem medlemsstaterne. Det støttede vi i Venstre. Det var også forslag om kameratiltag, men de var foreslået regionalt og risikobaseret – altså igen med udgangspunkt i level playing field for dansk fiskeri og med udgangspunkt i en konkret risiko. I juli 2018 lød det fra den daværende VLAK-regering, at der var forslag, som blev støttet. Formålet handlede om, at der skulle skabes mere ensartede vilkår, uden at medlemsstaterne fratages mulighederne for at tilpasse kontrollen til de udfordringer, som eksisterer lokalt. Og i 2018 lød det, at regeringen ville tage mere specifik stilling til forslagens forskellige elementer, når der var gennemført en nærmere analyse af forslagens indhold og konsekvenser.

Hvor er vi så i dag? Jo, der er vel tvivl om, hvorvidt der reelt bliver tale om en forenkling. Men der er regnestykker, som viser, at der lempes, og det håber vi også bliver det endelige udfald. Det er i hvert fald vigtigt for Venstre, at det bliver tilfældet. Ændrede regler om logbog, vilkår for fartøjer under 12 m, sporbarhed mv. skal give mening, og reglerne skal også kunne efterleves i virkeligheden; de skal generelt være mulige at håndtere for såvel fiskere som fiskerikontrollen. Formandskabets kompromisforslag indeholder løsninger på danske ønsker, men også det modsatte. Det er således positivt, at der er fundet en fornuftig løsning på det såkaldte bulkproblem, hvad angår tolerancetærskler i logbogen. Reglerne skal give mening og skal kunne lade sig gøre i virkeligheden.

Hele diskussionen omkring kameraer er central. Den nuværende diskussion herhjemme viser med al tydelighed, at dansk enegang ikke er en fornuftig vej at gå. Derfor støtter Venstre også mandatet, som netop siger, at introduktionen af regler om elektronisk fjernovervågningssystemer, herunder via CCTV-kameraer på EU-niveau, baseres på en risikobaseret tilgang, idet man finder, at det samtidig bør skabes mulighed for lempelser af andre regler, f.eks. større frihedsgrader i redskabsvalg. For Venstre er det afgørende, at der tale om en risikobaseret tilgang, og at princippet om level playing field lægges til grund. Der må gælde samme regler for fiskere i samme farvand eller for samme arter, uanset hvor man kommer fra. Og når regeringen støtter en risikobaseret tilgang, så indebærer det helt naturligt, at et krav om kameraer alene baseret på fartøjets størrelse ikke er i overensstemmelse hermed. I svar til Venstre har regeringen oplyst, at et længdekrav ikke vurderes som værende risikobaseret. Ligeledes har regeringen oplyst, at hvis der skal kameraer på fartøjer, så skal det følges af modgående lempelser i andre regler.

Venstre finder det ligeledes vigtigt, at den kommende forordning ender med at være klarere og mere effektiv, og at den reducerer administrative byrder både for fiskerne og for staterne. Venstre er tilfreds med, at der lægges op til en mulighed for anvendelse af simple elektroniske

løsninger for sporing af fartøjer under 12 m og for elektronisk logbog for fartøjer under 10 m, samt at der gives længere tid til tilpasning, nemlig 48 måneder fra ikrafttrædelsestidspunktet. Vi deler regeringens opfattelse af, at administrative bøder, som ikke kan ankes, er stærkt problematiske retssikkerhedsmæssigt, og at mandatet på dette punkt er meget skarpt.

Formålet med forordningen er grundlæggende positivt. Venstre forventer, at en forordning skaber større klarhed om reglerne, og at der samtidig sker en reduktion i de administrative byrder, og at datagrundlaget for fiskeriet forbedres og dermed også kan bidrage til en bedre biologisk rådgivning. Endelig er det vigtigt, at vi nationalt fastholder princippet om level playing field eksempelvis om kameraer, men det er jo selvfølgelig efterfølgende lige så meget en national opgave og en beslutning, som ikke har noget med mandatet at gøre. Venstre støtter på baggrund af ovenstående mandatet.”

Søren Egge Rasmussen fandt forhandlingsoplægget diffust med for mange mellemregninger. Det var centralt at få indført en elektronisk overvågning af fiskeriet. Havet er en del af det offentlige rum, og fiskeressourcerne er fælles ressourcer, som fiskerne på visse vilkår har fået lov til at udnytte. Det må betyde, at det skal kontrolleres, hvem der fanger fiskene og i hvilket omfang. I EU-systemet virkede det lidt, som om formålet med kontrollen var at gøre den så lempelig, at snyd ikke kan afsløres. Det var Enhedslisten utilfreds med, og han mente, at man kunne favne den elektroniske overvågning langt mere positivt. Det var ikke kun et spørgsmål om at kontrollere, hvad der bliver landet, men kontrollen kunne også bruges til en bedre sikkerhed til søs. Bl.a. kan man med kontrollen spore redskaber, der er gået tabt. Debatten om kameraovervågning havde på mange måder været typisk: Fiskerne havde fået lov at fange flere torsk, men dagen efter glemte de, at de havde fået noget, og så var de meget imod kameraovervågning, som skal kontrollere, hvad der bliver landet, og i hvilket omfang landingsforpligtelsen bliver overholdt. Det ville være godt, om regeringen ville kæmpe hårdere for, at fiskerikontrol også skulle gælde for fartøjer under 12 m, for 23 pct. af de europæiske fiskefangster foregik fra mindre både. Man måtte sørge for et effektivt overvågningssystem, der ikke fuldstændig var baseret på satellitovervågning, og som også kunne kontrollere de mindre fartøjer. Enhedslisten støttede en udbygget elektroniske kontrol.

Det var tankevækkende, at man af hørings svarene kunne læse, at Det Europæiske Fiskerikontrolagentur konstaterede, at størstedelen af fiskeriaktiviteter, der anvender aktive redskaber i Nordsøen, havde en middel til meget stor risiko for, at landingsforpligtelsen ikke overholdes. Hvordan sikrede man, at den blev overholdt? Hvordan ville ministeren være med til at sørge for, at der kom større fremdrift i sikringen af den elektroniske overvågning af fiskeriet? Det kunne som en bonus medføre, at den dyre fysiske fiskerikontrol med tiden kunne gøres billigere og dermed gøre fiskeriets regning mindre.

Peter Seier Christensen undrede sig over, at Kommissionen mente, at forslaget ville medføre en væsentlig omkostningsbesparelse, mens regeringen vurderede, at det ville føre til en merudgift på 181 mio. kr. i perioden 2022-2025 og på 55 kr. fra 2026. De to skøn stemte ikke overens.

Desuden spurgte han, hvordan det var i overensstemmelse med nærhedsprincippet, at fiskeriantagurene ville få mulighed for ikke blot at operere i internationalt farvand, men også i nationale farvande.

Morten Messerschmidt hilste det velkomment, at man forsøgte at rense ud i EU's fiskeripolitik, som han mente havde været ødelæggende gennem mange år. En del problemer så det dog ikke ud, som om man håndterede, bl.a. tilmeldepligten, hvor fiskere uanset vejret kan ligge i lange tider og vente på en kontrol, der viser sig grundløs. Kunne man indføre en kvalificering af, hvornår tilmeldepligt kan bruges? Måske begrundet mistanke eller en eller anden form for kompensation, når kontrollen viste sig at være uforholdsmæssig? Ministeren var selv inde på det med straffesystemet, og at der nu blev indført en ankemulighed. Det var godt, men pointsystemet gav nogle uforholdsmæssige sanktioner, der kunne stritte i alle retninger, og det var ikke til at se, at man forsøgte at ændre det i forslaget.

Var det rigtigt forstået, at det ved overvågning med satellit var fiskerikontrollen i de lande, hvor bådene er registreret, der skulle kontrollere? Dvs. at den hollandske fiskerikontrol skulle holde øje med et hollandsk skib i dansk farvand? Hvad var i givet fald den hollandske fiskerikontrollens incitament til at sikre, at man ikke overfisker i danske farvande? Det burde være det land, der oplever skaden, som har retten til at kontrollere.

Han spurgte også, hvordan det kunne være, at forsøget med kameramonitorering havde bredt sig til Skagerrak, når aftalen oprindeligt kun omfattede Kattegat.

Endvidere spurgte han, om ministeren var opmærksom på et forslag fra formanden for Læsø Fiskeriforening om, at man simpelthen fredede torsken mod så ikke at have kameraovervågning. Og ville det i et vist omfang ikke løse problemerne? Alle var enige om, at torskebestanden er truet, men forslaget med det fangstredskab, der kaldes den svenske rist, som kan begrænse torsk som bifangst, var vist ikke gangbart i virkeligheden. Formanden for den svenske fiskeriforening sagde i hvert fald, at risten ikke fungerer.

Endelig henviste han til, at man i Skotland havde indført et system, der kaldes real-time information, som efter sigende skulle have standset torskefangsten fuldstændigt. Den blev ikke omtalt i samlenotatet. Skulle man skele i den retning?

Fødevarer- og fiskeriministeren svarede Rasmus Nordqvist, at Danmark gennem skiftende regeringer havde haft den mest progressive fremadrettede tilgang til kameraovervågning, også fordi kameramonitorering er den mest omkostningseffektive form for kontrol, og fordi den giver en mulighed for at indsamle bedre data, der kan bidrage til at udarbejde mere langsigtede prognoser, så fiskerne får bedre mulighed for at forholde sig til, hvad de har af indtjeningsmuligheder og undgår penduludsving i kvoterne fra år til år. Han var enig med Kim Valentin i, at man skulle sørge for, at kontrollen kom til at gælde på lige fod i alle lande. Det arbejdede regeringen for. Det var også vigtigt at få udfaset dele af det gamle, dyrere kontrolregime, og kameramonitoreringen måtte medføre lempelser af andre regler, for ellers ville reglerne bare ligge i

lag medføre yderligere omkostninger. Det var ikke selve kontrollen, der ville blive lempet, da kontrolmidlerne ville blive mere effektive.

Han takkede Kim Valentin for Venstres skriftlige oplæg, og han var grundlæggende enig i de problemstillinger, partiet ridsede op. Det var ganske rigtigt vanskeligt at se, at kontrolforordningen skulle være en forenkling på de enkelte områder. Netop derfor måtte man sørge for at fjerne andre regler ved indførelsen af den pågældende kontrol. Regeringen havde fokus på forenkling og systemer, som ikke ville medføre tunge omkostninger for små både og små fiskere. F.eks. skulle de ikke tvinges til satellitstyrede systemer, hvis kontrollen kunne klares med en app. Han var helt enig i, at man skulle sørge for ens konkurrencevilkår – level playing field.

Ministeren var enig i Søren Egge Rasmussens udsagn om, at fisk som udgangspunkt er en fælles ressource, og at det gjaldt om at sikre den biologiske mangfoldighed og bestandenes overlevelse, uden hvilken fiskerierhvervet i øvrigt ikke kan overleve. Det kunne kameramonitorering hjælpe med til. Da man ændrede reglerne i 2013, var udgangspunktet, at udsmid var tilladt, men derefter ændrede man reglerne, så fiskerne skulle tage fisken med i land – både for at undgå et stort spild af fiskeressourcer og for at registrere fangsten og bevare et overblik over de enkelte bestande. Problemet var blot, at nogle lande i Europa ikke tænker på samme måde og i hvert fald ikke var kommet frem til samme konklusion endnu. Derfor var diskussionen om monitorering i EU-sammenhæng en kamp op ad bakke. Især de sydeuropæiske lande var ikke interesserede i det. I øvrigt kunne han tilføje, at kameramonitorering ikke betød overvågning af den enkelte fisker. Optagelserne viser fiskernes hænder, men ikke personer eller de dele af skibet, hvor der ikke landes og arbejdes med fisk.

Ministeren delte Peter Seier Christensens bekymringer over omkostningerne, ikke bare erhvervets, men også det offentlige. Regeringen mente, at kontrollen kunne udføres enklere og billigere, end der var lagt op til. Kameramonitorering ville kunne føre til en forenkling af mange andre ellers belastende regler.

Svaret til Morten Messerschmidt lød, at hollænderne ikke ville komme til at kontrollere hollandske fiskere i dansk farvand. Det ville være den danske kontrol. Forslaget gik på, at man i EU gerne ville have mulighed for, at EU-kontrollører kunne komme ind og kontrollere i nationalt farvand. Regeringen mente, at kontrollen måtte ske i overensstemmelse med de almindelige regler på området, hvorefter EU kun kan foretage kontroller i følgeskab med nationale kontrollører.

Ministeren påpegede, at Morten Messerschmidts betragtninger om Kattegat ikke umiddelbart havde noget med kontrolforordningen at gøre. Den handlede om aftalen for kvoterne i 2020, som blev indgået i december 2019. EU ville ikke give Danmark en torskekvote i Kattegat, og det ville betyde, at Læsøfiskerne ikke ville kunne fiske jomfruhummere og forskellige andre fiskearter end torsk. Danmark blev da stillet over for to muligheder fra Kommissionens side: Enten skulle Læsøfiskerne fiske med den svenske rist, et meget selektivt redskab, eller også skulle der indføres et kameramonitoreringsprojekt. Fiskerne ville ikke have redskabet, og mini-

steren havde med mandat fra Folketinget valgt at sige god for kameraforsøget for at få en lille torskekvote af hensyn til jomfruhummerfiskeriet.

Han takkede for henvisningen til forslaget fra Læsø Fiskeriforening. Regeringen var i gang med at se på det, men han kunne sige, at der i hvert fald ikke ville være mulighed for at smide torskene ud, som foreningen foreslog, for det var i strid med landingsforpligtelsen. Forslaget om en app og forsøg med redskaber var til gengæld værd at kigge nærmere på. Men det havde egentlig ikke noget med forordningen at gøre.

Søren Egge Rasmussen var nysgerrig efter at høre, hvorfor den svenske rist var så upopulær blandt fiskerne. Det kunne være rart at få alle nuancer frem.

Enhedslisten var i tvivl om holdningen til forhandlingsoplægget. Man kunne godt frygte, at den elektroniske overvågning ville medføre en værre situation end den, man stod i aktuelt. Kunne regeringen lægge afgørende vægt på, at det samlede resultat ikke blev dårligere end det, Kommissionen havde fremlagt?

Nils Sjøberg meddelte, at Radikale Venstre støttede forhandlingsoplægget. Han opfordrede ministeren til i forhandlingerne at spille på, at ikke alle EU-lande er fiskerinationer, og fiskerinationernes stemme måtte tillægges særlig vægt.

Morten Messerschmidt fandt det ærgerligt, at det var de specifikt danske interesserer, der var forsvundet i forhandlingerne. Han tolkede regeringens holdning som et "ja, men". Dansk Folkeparti var et "nej, fordi". Det var afgørende at fastholde den rent nationale kontrol og de facto ens konkurrencevilkår. Regeringen burde være mere aggressiv i forhandlingerne ved at true med at stemme nej og forsøge at finde et antal lande, som kunne udgøre et blokerende mindretal.

Rasmus Nordqvist var blevet nogenlunde betrygget af ministerens svar. Socialistisk Folkeparti støttede mandatet.

Ministeren påpegede over for Søren Egge Rasmussen, at Danmark var et af de lande, hvor der var det stærkeste mandat til at arbejde for elektronisk monitorering. Danmark havde vedholdende været det land, der havde arbejdet for at få den form for kontrol indført generelt i EU. Han mindede om, at også bulkproblematikken var løst, hvilket havde været en dansk prioritet gennem mange år, ligesom reglerne for det rekreative fiskeri var blevet forenklet i forhold til Kommissionens forslag. Med det foreliggende forslag ville der også blive lavet simple elektroniske løsninger for sporing af fartøjer under 12 m. Endelig blev det muligt at videreføre nogle undtagelser omkring vejning, hvilket har stor betydning for fastholdelsen af aktiviteten i de små danske havne. Det var dog vanskelige forhandlinger. I sidste ende ville der blive tale om et samlet kompromis, og ministeren kunne ikke garantere, at alt ville blive bedre, men i sig selv var det en forbedring at få tilpasset kontrolforordningen til den faktiske fiskeripolitik.

Peter Seier Christensen mente, at det var sværere end normalt at tage stilling til forhandlingsoplægget. Ministeren sagde en masse fornuftige ting, men erhvervets bekymringer var meget voldsomme og blev tilsyneladende ikke adresseret i tilstrækkelig grad i det skriftlige materiale. Nye Borgerlige endte med ikke at bakke op om forhandlingsoplægget, men håbede, at det ville lykkes ministeren at trække i den rigtige retning.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige havde ytret sig imod det.

FO Punkt 3. Uformel videokonference for EU's miljø- og klimaministre den 23. juni 2020

EUU alm. del (19) – bilag 747 (kommenteret dagsorden)

Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyste, at man på mødet indkaldt af det kroatiske formandskab skulle drøfte miljø- og klimapolitikens betydning for genopretningen af EU's økonomi efter covid-19. Den sag forelagde han til orientering. Desuden forelagde han forslaget til europæisk klimalov som tidligt forhandlingsoplæg.

1. Miljø- og klimapolitikens bidrag til EU's genopretning efter COVID-19

– *Udveksling af synspunkter*

Videokonference 23/6-20 - miljø – bilag 1 (samlenotat side 2)

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Drøftelsen forventes at tage udgangspunkt i Kommissionens genopretningsplan for EU, der blev lanceret den 27. maj. Som jeg tidligere har nævnt, er det vigtigt for regeringen, at genopretningsplanen fokuserer på tiltag, der kan sikre fortsat grøn omstilling i EU og opnåelse af målet om klimaneutralitet senest i 2050. Det har jeg fået 18 andre medlemslande til at støtte i en fælles erklæring til EU-Kommissionen. Vi er derfor meget tilfredse med, at den grønne omstilling udgør en vigtig del af EU's genopretningsplan, og at den europæiske "Green Deal" fortsat prioriteres højt. Green Deal er netop en vækststrategi, som kan stimulere økonomien og skabe beskæftigelse.

På det uformelle møde vil jeg benytte lejligheden til at udtrykke stærk støtte til, at miljø- og klimapolitikken skal yde et markant bidrag til den grønne genopretning. Konkret ventes der at være fokus på især biodiversitet, cirkulær økonomi og den europæiske klimalov. Ambitiøse klimamål og regulering i EU fungerer som vigtige drivere for grøn vækst og job.

Regeringen støtter bl.a., at EU's plan for en forøgelse af EU's 2030 klimamål præsenteres i september, og støtter som tidligere nævnt også Kommissionens forslag til en europæisk klimalov. Regeringen finder det ligeledes vigtigt, at der sker en grøn omstilling af transportsektoren og arbejder i den forbindelse for en udfasning af benzin- og dieslbiler i EU fra 2030, herunder højere CO₂-standarder for vejtransporten. Der er gode mulige for grøn jobskabelse i takt med omstillingen af transporten.

Cirkulær økonomi kan i høj grad også bidrage til EU's genopretning efter krisen. Det er vigtigt, at vi med genopretningen kickstarter den grønne omstilling og ikke vender tilbage til gamle produktions- og forbrugsmønstre. Fra dansk side bakker vi derfor også op om Kommissionens handlingsplan for den cirkulære økonomi, der skal sikre os mere bæredygtige produkter og produktionsformer og en bedre udnyttelse af vores ressourcer.

Kommissionens biodiversitetsstrategi fremhæves også som bidrag til jobskabelse i EU's genopretning. Fra dansk side ser vi mange positive elementer i strategien. Den sætter en ambitiøs retning for Europa på naturområdet.

Begge strategier er vigtige i bestræbelserne på, at EU skal omstilles til en moderne økonomi, hvor økonomisk vækst afkobles ressourceforbruget samt afkobles fra indgriben i naturen. Strategierne understøtter også, at der ikke længere skal være nettoemissioner af drivhusgasser i 2050.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvor langt handlingsplanen for cirkulær økonomi var nået. Desuden spurgte han, om regeringen støttede Kommissionens udkast til biodiversitetsstrategi.

Klima-, energi- og forsyningsministeren svarede, at de to strategier hovedsagelig hørte under miljøministerens ressort. Han kunne dog sige, at der var mange gode tanker i strategien for cirkulær økonomi, som den aktuelt så ud, men et godt resultat kom til at afhænge af, hvordan den blev fulgt op med lovgivning. Den nye hjemlige affaldsaftale udgjorde et eksempel på noget, der kan være en hjørnesteen i cirkulær økonomi, hvor man omdanner et problem – noget, man bare skal af med – til en ressource, der kan skabe vækst og job og spare samfundet penge.

Søren Søndergaard ønskede afklaret, hvad en bestemt formulering i samlenotatet om regeringens holdning betød. Han henviste til side 10: "Regeringen støtter Kommissionens forslag til en europæisk klimalov, der lovfæster målet om klimaneutralitet senest i 2050 og arbejder for at målet kommer til at gælde både EU og medlemslandene ...". Hvordan skulle man tolke "og" i den formulering? Var det regeringen eller Kommissionen, der arbejdede for, at målet kom til at gælde både EU og medlemslandene – samt i øvrigt alle de gode efterfølgende ting, der blev nævnt?

Klima-, energi- og forsyningsministeren forklarede, at ordlyden betød, at det var ting, regeringen kæmpede for. Kommissionen havde foreslået, at klimaneutralitet skulle gælde for hele EU, men ikke for landene hver især. Regeringen mente, at det ville være bedre både at lade den gælde for hele EU såvel som for alle medlemslande hver især. Dermed ville man undgå kamp om byrdefordelingen, ligesom man ville undgå en situation, hvor nogle lande læner sig lidt tilbage, mens andre gør arbejdet.

FO 2. Forslag til en forordning om rammerne for at opnå klimaneutralitet ("den europæiske klimalov")

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2020) 0080

Videokonference 23/6-20 - miljø – bilag 1 (samlenotat side 9)

EUU alm. del (19) – bilag 610 (udvalgsmødereferat side 779, senest behandlet i EUU 28/2-20)

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Kommissionen har som et centralt element i udmøntningen af den europæiske "Green Deal" fremsat et forslag til en europæisk klimalov. Formålet med forslaget er at lovfæste målet om, at EU skal være klimaneutralt senest i 2050, og at sikre, at EU's politikker og sektorer bidrager hertil. Vi har selv på nationalt plan indført en dansk klimalov efter samme model. Det giver god mening, at EU får en tilsvarende lov, der kan sikre, at EU holder kursen mod klimaneutralitet.

Regeringen finder, at der grundlæggende er tale om et godt forslag, som vi kan støtte, da det – ud over at gøre ambitiøse EU-målsætninger juridisk bindende – bl.a. også sikrer, at nye EU-tiltag skal vurderes i forhold til klimaneutralitet.

FO Regeringen vil arbejde for, at forslaget vedtages så hurtigt som muligt for at sikre, at EU's globale klimalederskab fastholdes. Regeringen vil samtidig fortsætte sit arbejde for, at vi opfylder Parisaftalens 1,5 graders-målsætning.

Med forslaget fastsættes et kollektivt, bindende mål om, at EU senest i 2050 skal være klimaneutralt. Regeringen arbejder for en ambitiøs og langsigtet klimaindsats på tværs af EU. Derfor vil regeringen arbejde for, at målet om klimaneutralitet skal gøres juridisk bindende for både EU og medlemsstaterne hver især. Hermed sikrer vi, at hver enkelt medlemsstat også kan holdes ansvarlig for indsatsen. Dertil undgås en skæv byrdefordeling, hvor nogle lande skal kompensere for, at andre lande kan fortsætte deres udledninger i længere tid.

Ifølge FN's klimapanel skal verden i store træk ikke længere have menneskeskabte CO₂-udledninger efter 2050, hvis temperaturstigningerne skal holdes på 1,5 grader. Ud over at andre drivhusgasser skal reduceres markant, vil der højst sandsynligt også være behov for negative udledninger.

Regeringen vil derfor arbejde for, at EU efter 2050 – og efter at klimaneutralitet er opnået – skal tilstræbe at nå netto-negative udledninger af drivhusgasser.

I forslaget er der for øjeblikket kun indsat en "pladsholder" til EU's 2030-mål. Heri fremgår det, at Kommissionen senest i september skal undersøge mulighederne for at øge det nuværende mål til mellem 50 til 55 pct.

Regeringen er af den opfattelse, at EU bør lede ved eksemplets magt. Derfor bør EU gå foran og øge sit bidrag til Parisaftalen i form af EU's 2030-mål. Regeringen arbejder derfor for at få indført et øget 2030-mål på mindst 55 pct. i forslaget. Det er vigtigt at få lagt pres på, at målet reelt skrives ind i forslaget.

Jeg skal dog i den forbindelse fremhæve, at jeg ikke i dag beder om et mandat til selve 2030-målet. Det vender jeg tilbage til, når Kommissionen har præsenteret sit forslag til et øget mål i efteråret. Mandatet i dag handler om, at vi skal sikre, at målet kommer ind i klimaloven.

Samtidig er det vigtigt, at klimaloven skaber klarhed over vejen mod klimaneutralitet. Derfor vil regeringen arbejde for, at klimaloven indeholder en proces for fastlæggelse af fremtidige klimamål, der er kompatibel med Parisaftalen – og at dette sker i en proces, der følger den almindelige beslutningsprocedure i Rådet. En sådan proces skal klarlægge kadencen for, hvornår man i EU skal tage beslutning om delmålene frem mod klimaneutralitet. Samtidig skal den være i overensstemmelse med Parisaftalens femårige ambitionscyklus og indmeldelsen af klimabidrag – de såkaldte NDC'er.

I forslaget lægges der op til, at Kommissionen får beføjelser til at fastlægge en fælles EU-sti – en såkaldt 'trajectory' – mod klimaneutralitet. Den vil være fastlagt på et fælles EU-niveau, tage afsæt i et nyt 2030-mål og gå til klimaneutralitet i 2050. I fastlæggelse af stien skal der tages højde for en række principper som omkostningseffektivitet, retfærdighed og solidaritet. Stien skal opdateres hvert 5. år i overensstemmelse med Parisaftalen. Ifølge Kommissionen vil stien blive brugt som et monitoreringsværktøj til at vurdere EU's samlede indsats mod klimaneutralitet, til at udvikle fremtidig politik og til at vurdere medlemsstaternes tiltag.

FO Regeringen vil først og fremmest arbejde for, at klimaloven kommer til at omfatte en proces for fastlæggelse af delmål. Regeringen kan dog acceptere en fælles EU-sti, men lægger stor vægt på, at denne ikke vedtages via delegerede retsakter. Regeringen finder, at en EU-sti vil udgøre en potentiel væsentlig udvidelse af Kommissionens beføjelser. Den rette proces er derfor at fastlægge en fælles EU-sti via den almindelige beslutningsprocedure.

Forslaget indeholder også bestemmelser om klimatilpasning. Regeringen er enig i, at der er behov for at sikre fremskridt i forhold til at øge klimatilpasningsevnen og at udvikle samt implementere klimatilpasningsstrategier. Regeringen vil dog arbejde for, at grundlaget for Kommissionens vurderinger af de nationale klimatilpasningsindsatser er i overensstemmelse med dansk praksis, og at nationale myndigheder ikke pålægges nye omkostninger.

Regeringen vil desuden arbejde for, at klimaloven indeholder vejledende principper for omstillingen. Dette omfatter bl.a., at omkostningseffektivitet gøres til et bærende princip, samt at loven indeholder et princip om non-backsliding. Et princip, som vi kender fra Parisaftalen og den danske klimalov.

Endvidere vil regeringen arbejde for, at der skabes klare rammer for, hvordan optag og lagring kan integreres i EU's klimaindsats. Det er vigtigt, da optaget af drivhusgasser i form af naturligt dræn og andre former for dræn er centralt for at nå målet om klimaneutralitet.

Endelig er det vigtigt, at klimaloven holdes opdateret i samklang med den faktiske udvikling, hvorfor regeringen også arbejde vil for, at loven kommer til at indeholde en revisionsklausul.

Rasmus Nordqvist gav udtryk for skuffelse over forhandlingsoplæggets ordlyd. Der var en masse støtte og ting, regeringen fandt vigtigt, og så arbejdede den for noget. Der manglede tungere vægtninger. Vist skulle 2030-målet først på dagsordenen til september, men det udgjorde dog en integreret del af de aktuelle drøftelser. Her mente Socialistisk Folkeparti, at regeringen allerede nu tydeligt burde signalere den danske holdning og lægge stor vægt på, at målet blev øget til mindst 55 pct. Så hvad betød formuleringen "Vi finder det endvidere vigtigt, at 2030-målet øges til mindst 55 pct."? Han påpegede, at "finde det vigtigt" ikke er en standardformulering i de forhandlingsoplæg, der forelægges Europaudvalget. Hvordan ville regeringen agere i forhandlingerne ud fra den formulering? Andre landes lovgivere lægger mærke til formuleringerne i regeringens mandater, og en større vægtning kunne være med til at presse de andre lande i forhandlingerne med Europa-Parlamentet, som gerne så tallet komme højere op.

Klima-, energi- og forsyningsministeren svarede, at der ikke var brugt en konventionel vægtning, fordi det nøjagtige 2030-mål ikke var en del af det, han søgte om mandat til denne gang. Formuleringen var blot inkluderet for at informere udvalget om, at regeringen arbejdede videre med det. Ingen var efterhånden i tvivl om den danske holdning. Bl.a. havde man i internationale medier lagt mærke til det brev, som 19 medlemslande havde underskrevet på dansk initiativ. Ministeren mente ikke, at han havde kapacitet i sig til at kæmpe kampen for ambitiøse klimamål hårdere, end han allerede gjorde.

Rasmus Nordqvist indvendte, at der var langt mellem de konventionelle vægtninger i forhandlingsoplægget generelt – de manglede ikke kun, hvad angik tallet for 2030-målet. Han gentog Socialistisk Folkepartis ønske om, at regeringen allerede nu lagde stor vægt på, at målet blev mindst 55 pct.

Kim Valentin gav udtryk for samme undren som Rasmus Nordqvist over formuleringerne i forhandlingsoplægget. Kim Valentin havde endda været så meget i tvivl om, hvorvidt der overhovedet var tale om et forhandlingsoplæg, at han havde måttet spørge sekretariatet om det. Venstre var dog generelt meget positivt indstillet over for oplægget og støttede det.

Venstre mente, at regeringen burde tone rent flag og gå efter et 2030-mål på 65 pct. Han mindede om, at de danske socialdemokrater i Europa-Parlamentet havde samme holdning – ligesom i øvrigt de andre danske MEP'er. Hvad mente ministeren om det?.

Venstre var negativt indstillet over for de delegerede retsakter. Partiet mente ikke, at Kommissionen skal overlades mere magt, men at beslutningstagningen så vidt muligt skal foregå i de nationale parlamenter. Det var i øvrigt uklart, hvordan man have tænkt sig, at doseringen skulle foretages mellem Kommissionen og de nationale parlamenter.

Han spurgte, om det kunne være en idé at lade landene forpligte sig til klimaneutralitet, før man udbetalte penge til dem fra Just Transition Fund. I givet fald havde man brug for nogle indikatorer til at måle det med, men de nævnes slet ikke. Her var Venstre enige med Socialistisk Folkeparti: Man skal være tydelig med sine krav i formuleringerne, så der er noget at hænge landene op på. Hvad var regeringens holdning til det karbonbudget, som Europa-Parlamentet aktuelt diskuterede.

Endelig spurgte han, hvordan man forholdt sig til sanktioner. Hvad ville man foretage sig over for lande, der ikke overholder klimaloven?

Søren Søndergaard var enig med Venstre i, at regeringen burde gå efter et 2030-mål på 65 pct. Han spurgte, om ministeren mente, at det stillede EU stærkere eller svagere forud for vinterens globale klimaforhandlinger, at EU endnu en gang udskød beslutningen om at hæve sin klimamålsætning. Sendte det ikke et forkert signal?

Var ministeren desuden enig i, at man med en mindre reduktion på 50-55 pct. frem mod 2030 ville blive nødt til at reducere væsentligt hurtigere efter 2030 for at nå en målsætning om CO₂-neutralitet i 2050. Og hvad gjorde ministeren sig af tanker om, at resten af EU så ud til at have en markant lavere klimaambition end Danmark? Var der gode grunde til det, eller udgjorde det et problem?

Var ministeren endvidere enig i i Greenpeaces betragtning om, at EU's klimalov ikke satte rammerne for, at EU kunne leve op til Parisaftalen.

Endelig spurgte han, om regeringen havde mulighed for at insistere på sin modstand mod delegerede retsakter. Der lod til at være bred modstand i Folketinget mod dem.

Jens Rohde meddelte, at Radikale Venstre støttede forhandlingsoplægget. Han var principielt enig i, at procentsatsen skulle være så høj som muligt, men var dog mest optaget af, at det vedtagne mål kunne blive til virkelighed. Det bedste måtte ikke blive det godes værste fjende. Han mente således, at regeringens strategi var den rigtige, og i den forbindelse ville han gerne rose ministeren for hans mangeårige indsats for klimaet. Med den in mente kunne man være sikker på, at ministeren ville kæmpe ihærdigt for et ambitiøst resultat.

Klima-, energi- og forsyningsministeren mindede om, at diskussionen 10 år forinden ikke havde handlet om procentsatser, men om, hvorvidt klimaforandringerne overhovedet var et problem. I 2021 sad man pludselig med den grønneste kommission nogensinde, ligesom Rå-

det faktisk ikke længere var langt bagefter Europa-Parlamentet i alle klimaspørgsmål. Der var sket kæmpestore fremskridt.

Når regeringen gik efter mindst 55 pct., selv om den selv gerne så et højere tal, var det ud fra en strategisk overvejelse om, hvad der ville gøre mest gavn. Det var i denne sag af stor vigtighed at danne alliancer og samle så mange lande som muligt om et ambitiøst mål.

Til Søren Søndergaard sagde han, at det nok ville blive svært for Kommissionen at fremlægge et tal i deres impact assessment til september, som ikke var kompatibelt med en efterlevelse af Parisaftalen. Regeringen ville da naturligvis både gå kritisk til den bagvedliggende argumentation og sikre en proces til stadig modificering af den europæiske linje i takt med dels den videnskabelige udvikling, dels det, landene uden for EU foretager sig.

Om sanktioner sagde han til Kim Valentin, at de var delt op i en række niveauer. Klimaloven ville blive juridisk bindende, hvilket betød, at man ville kunne gøre brug af sanktionsmulighederne i EU's retlige system. Mange af midlerne fra Just Transition Fund blev netop kanaliseret via andre allerede eksisterende fonde, for at man kan anvende det juridiske, legalistiske setup, herunder mulighederne for at sanktionere.

Han påpegede, at regeringen netop havde lagt stor vægt på, at vedtagelsen ikke ville foregå via delegerede retsakter. I hvert fald på dette område ville det være for vidtrækkende at uddelegere den form for indflydelse, og såvel Europa-Parlamentets Juridiske Tjeneste som Rådets Juridiske Tjeneste havde vurderet, at delegerede retsakter på dette område ikke ville være i overensstemmelse med Traktaten. Han tilføjede, at ingen lande så vidt vides havde givet udtryk for at ville kæmpe for retsakterne, mens mange ville kæmpe imod dem. Så det var nok et slagsmål, Danmark ville få held til at vinde.

Karbonbudgetter kunne ministeren godt sige visse positive ting om, men ikke desto mindre havde han kæmpet imod dem. Mange eksperter havde påpeget, at de ikke udgør den mest rationelle og omkostningseffektive måde at gøre tingene på. Det ville de facto ende med en forhandling om sektormål, og da sådanne budgetterne ville skulle gælde i alle lande, ville det være at undergrave Danmarks egen klimalov at kæmpe for dem.

Det var vigtigt for regeringen, at man sørgede for kongruens mellem EU's klimalov og målene i Parisaftalen. Regeringen så gerne en model med delmål efter en fast procedure som i den danske klimalov. Ideelt set burde EU have truffet beslutning om 2030-målene forud for COP'en i 2019. Men tidsplanen var måske ikke skredet så meget som frygtet, for nu hvor COP 2020 var blevet udsat på grund af covid-19, ville der måske blive tid til at implementere Kommissionens impact assessment. EU's klimalov ville kunne mærkes på 2030-målet, i og med at den ville blive juridisk bindende.

Kim Valentin var bekymret over regeringens indstilling om, at genopretningsmidlerne skulle bruges hurtigt, altså dvs. inden 2022 og ikke 2024. Var der ikke en fare for, at man dermed brugte midlerne til kortsigtede eller måske endda, hvad man kunne kalde sorte projekter?

Med henvisning til Søren Søndergaards kommentar om delegerede retsakter sagde han, at Venstre ikke ville modsætte sig, hvis regeringen efter Enhedslistens ønske ville skærpe sin formulering om modstand mod delegerede retsakter.

Han accepterede fuldt ud ministerens forklaring om modstand mod karbonbudgettet.

Endelig spurgte han, hvordan klimalovens beslutninger så at sige kunne komme fra højbordet ned til spisebordet. Man skulle huske på, at tingene først blev til virkelighed, når almindelige mennesker, foreninger og virksomheder blev inddraget.

Rasmus Nordqvist noterede sig Jens Rohdes ros til ministeren og ministerens ros af Kommissionen, men påpegede, at den danske klimalov ikke var blevet til virkelighed blot på grund af tillid. Den var kommet, fordi nogle havde kæmpet hårdt for det og stået fast på nogle ting. Han forstod stadig ikke, hvorfor tallene for 2030-målene ikke indgik i forhandlingsoplæggets vægtninger. Hvorfor brugte regeringen formuleringen "finder det vigtigt", når nu den ikke indgår i det konventionelle mandatsprog? Hvorfor ville ministeren i det mindste ikke overveje at komme Socialistisk Folkeparti i møde, når nu vægtningen af det punkt betød så meget for partiet?

Søren Søndergaard uddybede Enhedslistens principielle holdning til delegerede retsakter: De gik imod den demokratiske legitimitet, hvorfor partiet mente, at regeringens modstand mod dem burde være et afgørende punkt.

Til ministerens karakteristik af Kommissionen som den grønneste nogensinde bemærkede han, at arbejdet med at forhindre lange dyretransporter nu havde stået på i 15 år uden rigtig at komme nogen vegne. Med det ville han sige, at selv de bedste holdninger undertiden ikke fører til noget, når de er oppe imod store interesser af anden karakter. Mange gik således også ind for grøn omstilling, mens en del andre ikke ville betale for det og derfor satte sig imod. Han var med på, at holdningerne havde flyttet sig på 10-15 år; til gengæld var verden også kommet tættere på afgrunden. Der var vel at mærke ikke ubegrænset tid tilbage at handle i. Jo tættere på afgrunden, jo mere måtte regeringen insistere på de nødvendige krav. Det skulle ses i sammenhæng med MFF'en. Enhedslisten vurderede, at målene var for uambitiøse, og at det i øvrigt ikke engang var sikkert, at man kunne nå de mål, der blev sat. Han mindede om, at landbruget ikke havde opfyldt målsætningerne i den foregående MFF. Det var nødvendigt, at regeringen på vegne af et land som Danmark, som indså nødvendigheden af grøn omstilling, at sætte foden ned og være anderledes tydelig og markant i sine indstillinger. Enhedslisten kunne med de ord ikke støtte forhandlingsoplægget.

Jens Rohde frygtede ligesom Søren Søndergaard, at MFF'en ikke blev grønnere, end det aktuelt så ud til. Bl.a. derfor havde det netop været så vigtigt for Radikale Venstre at flytte rege-

ringens fokus fra rammen på 1 pct. af BNI. I stedet burde den have brugt sin politiske kapital på at få indflydelse på indholdet. Det var således en selvmods sigelse, når Enhedslisten både ville have budgettet så grønt og så lavt som muligt.

Over for Rasmus Nordqvist præciserede Jens Rohde, at han ikke havde rost ministeren for at overbevise Socialistisk Folkeparti om at have blind tillid til ham. Men det betyder noget, når regeringen skal ned til komplicerede forhandlinger i EU, at man taler hinanden op. Her ville han gerne yde ministeren retfærdighed, for ingen i Bruxelles eller Strasbourg var i tvivl om ministerens holdninger på området efter de mange år. Det betød ikke, at Radikale Venstre ikke gerne støttede stramme mandater. Partiet havde gerne set afgørende vægt på klima og miljø, men man var også nødt til at respektere, at en sådan vægtning kan udgøre en tekniske forhindringer i nogle forhandlingssammenhænge.

Klima-, energi- og forsyningsministeren supplerede Jens Rohde ved at sige, at han heller ikke havde kaldt Kommissionen den grønneste nogensinde blot for at overbevise Rasmus Nordqvist om, at han skulle have blind tillid til den. Man måtte dog anerkende, at Kommissionen trods pres fra begge sider havde holdt fast i den grønne linje. Regeringen havde ikke desto mindre en alenlang ønskeliste om, hvad Kommissionen burde gøre bedre. Øvelsen bestod så i at finde ud af, hvad der var strategisk vigtigst, og hvad man kunne få mest ud af at bruge mest energi på. Han noterede sig udvalgets ønsker til formuleringer i det forhandlingsoplæg, der skulle forelægges senere, men de 55 pct. var ikke en del af dagens forhandlingsoplæg. Formuleringen var blot medtaget for at understrege, at regeringen arbejdede for mindst 55 pct., selv om det ikke var på den officielle dagsorden til noget, der skulle tages beslutning om.

Angående modstanden mod de delegerede retsakter var regeringen endt med stor vægt, fordi der ikke så ud til at blive brug for afgørende vægt. Og han ville ikke risikere at skulle sige nej til en ambitiøs klimalov på det grundlag. Regeringen ville kæmpe imod de delegerede retsakter, og det så ud til at blive en kamp, som Danmark ville vinde sammen med ligesindede kræfter.

Med udgangspunkt i Søren Søndergaards kommentar om dyretransporter fortalte ministeren, at han havde mødt en del lobbyister i EU, som 10-15 år forinden aktivt forsøgte at ændre danske europaparlamentarikeres holdning i mindre klimavenlig retning, men som nu var blevet så klimavenlige, at de endda støttede en CO₂-reduktion på 70 pct. Dermed ville ministeren sige, at han delte Søren Søndergaards kritiske sans, men ikke helt hans pessimisme.

Rasmus Nordqvist understregede, at ingen skulle være i tvivl om Socialistisk Folkepartis opbakning til en god forhandlingsposition. På den anden side er det udvalgets rolle at føre parlamentarisk kontrol med regeringens EU-politik, og det er medlemmernes opgave at tage stilling til ordlyden i et forhandlingsoplæg og finde ud af, om positionen er den rigtige. Partiet fandt det vigtigt, at regeringen øvede et pres for et ambitiøst mål tidligt i processen. Derfor burde regeringen lægge stor vægt på mindst 55 pct. Han håbede, at ministeren forstod ræsonnementet og ville komme Socialistisk Folkeparti i møde.

Jens Rohde mindede om, at de lange dyretransporter stadig foregik, netop fordi der ikke er åbenhed i Rådet. Han ærgrede sig over, at danske politikere om en hals havde travlt med at afvise behovet for at ændre Traktaten og sige, at konferencen om Europas fremtid ikke skulle føre til en gennemgribende revision af EU. Den manglende transparens i Rådet er netop en fundamental systemfejl i EU. I Kommissionen og Europa-Parlamentet kan man få tingene igennem på grund af åbenhed. Men i Rådet har ministre og regeringer let ved at miste gejsten under forhandlingerne for så at vende hjem og give EU skylden for, at tingene ikke gik, som man ville – ligesom man ikke kan se, hvem der stemmer hvad. Det var grunden til det efter-slæb, man ser på nogle områder, især hvor der er store industriinteresser på spil. Heldigvis var tingene ved at ændre sig, og argumentationen var ved at blive en anden, fordi man også kunne se et forretningsmæssigt perspektiv i den grønne omstilling. Derfor burde man kalde genopretningspakken for en nyopbygningspakke, for hvorfor skal man genopbygge et system, man fundamentalt synes er forkert. Det handlede om at opbygge Europa på ny – nøjagtigt som medlemmernes bedsteforfædre havde gjort efter to verdenskrige. Det var måske nok semantik – men ord betyder noget og er med til at udbrede en ny kultur, så man netop kunne få beslutningerne fra højbord til spisebord, for nu at anvende Kim Valentins meget fine formulering.

Jens Rohde ville i øvrigt gerne rette en misforståelse: Afgørende vægt betyder ikke nødvendigvis, at regeringen skal stemme imod – den kan også ringe hjem til udvalget og spørge om lov til at få et nyt mandat, hvis det hidtidige mandat kompromitteres. Det var sådan, han tolkede det mandat, han selv gav.

Kim Valentin var enig i, at der var sket vanvittig store fremskridt på 15 år. På den anden side kunne man spørge sig selv, hvad vælgerne i 2019 mon havde sagt, hvis de havde fået at vide, at det i 2020 stadig ville blive ved snakken på klimaområdet. De havde nok bedt kandidaterne tage sig sammen og sagt, at der skulle gå mindre end et år, før talen blev til handling. Det handlede med andre ord om at sørge for, at borgerne, husholdningerne og virksomhederne i EU kom til at tage beslutninger i dagligdagen, der fører til klimaneutralitet. Staterne kan ikke flytte dagsordenen alene, og det kan EU heller ikke. Men der manglede nogle rammer for, at borgere, husholdninger og virksomheder kunne være med. Det var det, han mente med udtrykket "fra højbord til spisebord". Hvilke former for opfølgning ville man forlange? Det var for lang tid at vente 5 år på en status. Man måtte ikke bare lade tiden gå. Fint, at regeringen gerne ville have hyppigere opfølgninger, men der måtte også hårde sanktioner til. Det ville såmænd være til gavn for danske virksomheder, for de skulle måske nu øge deres produktionsomkostninger og betale afgifter, og så var man nødt til at sikre, at det foregik på ens vilkår, hvor alle virksomheder i EU efterlever reglerne.

Klima-, energi- og forsyningsministeren understregede over for Rasmus Nordqvist, at han intet havde imod, når medlemmerne går til stålet over for regeringen. Men ministeren havde nok en anden opfattelse af timingen. De 55 pct. var endnu ikke en del af det relevante mandat, regeringen bad om. Han erklærede sig villig til at lytte bedre til de enkelte partier inden udvalgsmøderne.

Han syntes godt om Jens Rohdes forslag om at kalde genopretningen for en nyopbygning. Sproget betyder meget – også for muligheden for politisk opbakning. Det var ud fra en lignende tankegang, at regeringen kaldte Green Deal for en vækststrategi. Også Kim Valentins udtryk ”fra højbord til spisebord” var velanbragt.

På spørgsmålene om opfølgninger på klimaloven mindede han om, at det ofte drejer sig om at igangsætte initiativer, som først får effekt mange år frem. Det gjaldt derfor om at finde den rette balance mellem et implementeringsspor og et udviklingsspor. I den danske klimalov endte det med, at man satte et mål for 2030 og aftalte, at der i 2025 skal sættes mål for 2035 og i 2030 mål for 2040. Klimarådet anbefalede i første omgang, at der ikke blev sat mål allerede for 2025, fordi man kunne risikere at træffe beslutninger, som ikke var rationelle på langt sigt i lyset af teknologiudviklingen m.m. Klimarådet mente dog, at man kunne sætte et indikativt mål for 2025 med det politiske sigte at lægge et pres for at få sat gang i klimainitiativer. Men naturen kan man ikke forhandle med, så der var ikke megen tid at spille. Regeringen ville kæmpe for en model i EU meget lig den danske – vel vidende, at den konkrete implementering ville blive udfordret af nationalstaternes forskelligheder og de forskelligartede reguleringer af de enkelte virkemidler.

Om sanktioner sagde ministeren, at der er stor forskel på at sanktionere det, der subsidieres, over for det, der reguleres. Hans personlige holdning var, at Danmark burde placere sig i den kategori af lande, der støtter stramme sanktioner, dog under indtryk af erhvervslivets synspunkter om fleksibilitet.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvorfor tallet for 2030-målet var skrevet ind i regeringens holdning og i forhandlingsoplægget, når det ikke indgik i det, der skulle søges om mandat til. Og hvorfor var det i øvrigt så svært for ministeren at komme Socialistisk Folkeparti i møde på dette punkt? Var det så ikke netop en gratis omgang at gøre det. Rasmus Nordqvist sad ikke og spillede poker, men gav blot åbent og ærligt udtryk for, hvad han var vigtigt i hans perspektiv, så han undrede sig over ministerens tilgang.

Klima-, energi- og forsyningsministeren præciserede, at han ikke så godt kunne bede om mandat til noget, der ikke skulle forhandles. På det forestående rådsmøde skulle der forhandles om, hvorvidt der skulle krives et mål ind. Men tallet ville ikke blive diskuteret, før ministeren havde været tilbage i udvalget med et forhandlingsoplæg om den del. Han medgav, at oplæggets formuleringer kunne have været mere restriktive; han havde blot – vanen tro – medtaget formuleringer af mere strategisk art for at inddrage udvalget på et tidligt tidspunkt og for at holde udvalget orienteret om regeringens arbejde.

Rasmus Nordqvist savnede stadig et svar på, hvorfor tallet var nævnt i afsnittet om regeringens holdning, når det ikke skulle diskuteres på rådsmødet. Udvalget var nødt til at tage stilling til de vægtninger, der var nævnt i forhandlingsoplægget, og erfaringsmæssigt havde forhandlingsoplæggenes formuleringer det med at blive kopieret ind i fremtidige forhandlingsoplæg. Det var ret afgørende for Socialistisk Folkeparti, at der blev lagt stor vægt på mindst 55 pct.

Klima-, energi- og forsyningsministeren forstod ikke Rasmus Nordqvists holdning. Han tilbød helt at slette formuleringen, selv om det gik imod alt, hvad udvalget normalt efterspørger.

Jens Rohde var meget imod at slette formuleringen.

Rasmus Nordqvist præciserede, at han ikke havde bedt om at få formuleringen slettet, men om at få den skærpet.

Klima-, energi- og forsyningsministeren indvendte, at Rasmus Nordqvist netop havde spurgt, hvorfor formuleringen var medtaget. Han gentog sin undren over, at et medlem pludselig gav udtryk for at ville have restriktivt formulerede forhandlingsoplæg – sådan mente han ikke, at det plejede at være, og ingen andre i lokalet gav udtryk for det ønske.

Jens Rohde mente, at forhandlingsoplæggets formuleringer netop muliggjorde en mere perspektivrig samtale og forhindrede, at mødet blev for formalistisk og indsnævret.

Rasmus Nordqvist anførte, at det i udvalget er ministerens talte ord, der tæller. Kunne ministeren derfor komme Socialistisk Folkeparti mundtligt i møde ved at forsikre om, at tallet for 2030-målet ville få en ordentlig vægtning, når ministeren ville komme for at bede om et mandat? Det var vigtigt for partiet, at der allerede nu blev lagt et pres på Kommissionen og de andre lande for et ambitiøst mål.

Klima-, energi- og forsyningsministeren svarede, at han kunne bekræfte, at hans mangeårige synspunkter på klimaområdet var uændrede. Han ville fortsætte det ihærdige arbejde for at få ambitiøse reduktionsmål igennem, som Danmark var kendt for.

Søren Søndergaard forstod godt, at ministeren sagde, at sætningen ”Regeringen finder det endvidere vigtigt, at EU’s 2030-mål øges til mindst 55 pct.” ikke indgik i mandatet. Det havde Enhedslisten ikke havde taget i betragtning, da partiet fandt frem til sin indstilling. Han var ikke desto mindre uenig; ”mindst 55 pct.” gjorde det muligt, at resultatet blev 55 pct. og det var for uambitiøst. Det ville Enhedslisten fremføre ved den kommende forelæggelse, hvilket ministeren lige så godt kunne få at vide med det samme.

Rasmus Nordqvist mente, at ministeren med sit seneste svar var kommet Socialistisk Folkeparti i møde. Dermed kunne partiet støtte dagens forhandlingsoplæg. Rasmus Nordqvist understregede dog, at der ikke var tale om kvæulanteri, og han var lidt ked af den måde, ministeren havde taget imod partiets ønske på.

Klima-, energi- og forsyningsministeren takkede for opbakningen. Søren Søndergaards pointe noterede han sig. Da Danmark selv havde et reduktionsmål på 70 pct., gav det sig selv, at regeringen også gik ind for et ambitiøst mål i EU, men han måtte gentage, at der også var strategiske overvejelser at tage hensyn til. Der var nu en større gruppe lande, som støttede

mindst 55 pct. At det startede med at være en lille gruppe lande, viste måske, at den valgte strategi ikke var helt på Månen. Det handlede om at danne alliancer, som landene fandt det attraktivt at tilslutte sig.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, da kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 4. COVID-19-forslag om overgangsbestemmelser for arbejdsmaskiner

– *Sagen ventes vedtaget i skriftlig procedure*

KOM (2020) 0233

EUU alm. del (19) – bilag 747 (kommenteret dagsorden)

KOM (2020) 0233 – bilag 1 (samlenotat)

Miljøministeren: Kommissionen har fremlagt forslaget den 2. juni 2020. Forslaget forelægges til orientering. Kommissionen har fremlagt forslaget for at adressere konsekvenser af covid-19-krisen. Forslaget drejer sig om at forlænge en overgangsperiode med 1 år for lovlig omsætning af overgangsmotorer og -maskiner til brug af ikke-vejgående maskiner. Produktionen af de omfattede motorer endte ved udgangen af 2019, hvorefter det var muligt at installere dem indtil den 30. juni 2020.

Både installationen af dele og produktionen af nye motorer, der lever op til de nyeste standarder, er blevet forstyrret af krisen. Derfor er der behov for at forlænge overgangsperioden for de allerede producerede motorer.

Forslaget blev stillet den 2. juni og er siden blevet hastebehandlet i Rådet. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt en holdning.

Regeringen noterer sig, at forslaget ikke vurderes at medføre nævneværdige negative miljøkonsekvenser. Dog er det også vigtigt for regeringen, at overgangen til de nyeste teknologi-krav ikke bremses. Derfor arbejder regeringen for, at forlængelse af overgangsperioden begrænses til et halvt år. Den grønne omstilling skal ikke sættes på pause.

Regeringen har også lagt vægt på, at overgangsbestemmelserne alene skal omfatte overgangsbestemmelserne for effektkategorier, der er særligt påvirket af krisen, hvor deadline for omsætning af overgangsmotorer udløber den 30. juni 2020.

I forhandlingerne har vi sammen med især Sverige og Frankrig forsøgt at modarbejde ønsker til mere fleksibilitet eller udvidelse af forslaget. Den linje vil vi selvfølgelig holde fast i.

Samlet set kan vi acceptere forslaget, idet vi arbejder for, at overgangsperioden begrænses til et halvt år.

Der var ingen kommentarer til forelæggelsen.

Punkt 5. Uformel videokonference for EU's undervisningsministre den 23. juni 2020

EUU alm. del (19) – bilag 747 (kommenteret dagsorden)

Børne- og undervisningsministeren: Det kroatiske EU-formandskab har indkaldt til en uformel videokonference for EU-landenes undervisningsministre den 23. juni om implikationerne af coronavirus på uddannelsesområdet. Videokonferencen er den fjerde af sin slags, siden coronakrisen startede. Bid mærke i datoerne: De forrige fandt sted den 12. marts, den 14. april og den 18. maj. Jeg orienterede udvalget om deres indhold, da jeg sidst besøgte udvalget den 15. maj for at forelægge den seneste videokonference.

1. Imødegåelse af Covid-19-krisen på uddannelsesområdet, læringspunkter og mulige veje frem

– *Politisk drøftelse*

Videokonference 23/6-20 - uddannelse m.v. – bilag 1 (samlenotat)

Børne- og undervisningsministeren: Emnet for denne videokonference er, hvilke læringspunkter landene kan tage med sig fra coronakrisen – og mulige veje frem. Her vil jeg først orientere om status over den danske genåbning af alle uddannelser på grundskole-, ungdomsuddannelses- og voksenniveau.

Derudover vil vi fra dansk side fremhæve, at den pludselige overgang til virtuel undervisning viste os, at vi i den grad har et omstillingsparat system i Danmark, som hurtigt kunne tackle overgangen til en undervisning og en fagdidaktik, der skulle foregå på en anden måde end måske nogensinde tidligere. Omstillingen kom ikke af sig selv, men skyldtes i høj grad en kæmpestor indsats fra landets undervisere, pædagoger og ledere, som måtte omlægge undervisning og pasning af børn fra at foregå i et klasselokale til i stedet at foregå virtuelt.

Erfaringerne har understreget, at tæt samarbejde og tillid til interessenterne og lærerprofessionen er en forudsætning for, at det hele kan lykkes. Jeg bøjer mig i støvet over alt det, den samlede sektor har kunnet levere hen over de seneste måneder. Men som det har vist sig, kan digital undervisning ikke erstatte fysisk fremmøde undervisning i et klasselokale. Digital undervisning giver således ikke på samme måde mulighed for at arbejde med relationer, hvilket udgør en stor del af undervisningens dannelsesmæssige dimension. Det gælder derfor om at se, hvad denne undervisningsform kan og ikke kan, hvorved vi kan få taget det bedste fra begge verdener. Det er dog stadig for tidligt at sige noget om, hvad vi helt konkret kan tage med os videre. Børne- og Undervisningsministeriet har derfor taget initiativ til en større fælles vidensopsamling på tværs af sektoren.

Da vi åbnede for, at de danske børn og unge kunne komme tilbage i skole, åbnede vi med mange restriktioner og mange krav, herunder et afstandskrav. Det gjorde vi for at begrænse smitten med coronavirus. De har i sagens natur medført store udfordringer på skolerne – bl.a. hvad angår, hvor mange elever der kan samles i klasserne. Der har vist sig store forskelle i betingelserne for, hvad man har haft at arbejde med. Selv inden for samme kommuner er sko-

lebygningerne ofte så forskellige, at det, der har sagtens har kunnet lade sig gøre på en bestemt skole, ikke under nogen omstændigheder har kunnet lade sig gøre på naboskolen. Udfordringerne har vi netop derfor lagt op til blev løst lokalt, og det er mit indtryk, at man under de givne betingelser generelt har udført opgaven helt utrolig godt.

I perioden med coronavirus har vi indtil videre lært, at tingenes tilstand kan ændre sig fra det ene øjeblik til det andet. Vi kan allerede i morgen stå i en anden situation, end vi gør i dag. Af den grund er det for tidligt i dette øjeblik at sige noget om, hvordan det kommende skoleår i Danmark vil tage sig ud. Det bliver snart meldt ud, men det kan vel at mærke ændre sig hele tiden – selv mens vi sidder til møde her – blot så medlemmerne er opmærksomme på det. Men hovedmålet er selvfølgelig, at undervisningen skal være så tæt på det normale som overhovedet muligt.

På det videregående uddannelsesområde vil vi orientere om, at vi forventer at genåbne institutionerne til august. I den forbindelse vil vi fremhæve den nyligt indgåede aftale om, at der nationalt afsættes midler til at oprette 5000 ekstra studiepladser i 2020 og 2021. Vi vil derudover orientere om, at også Uddannelses- og Forskningsministeriet har sat et projekt i gang, der skal opsamle aktuelle erfaringer med onlineundervisning på de videregående uddannelser under coronakrisen.

Jens Rohde bad ministeren uddybe, hvad mødet konkret skulle bruges til på europæisk plan – set i lyset af, at skoleområdet ikke er et EU-anliggende. Var det regeringens hensigt at oprette en fælles vidensbank – eller hvordan så det videre perspektiv ud?

Kim Valentin fandt det udmærket, at landene delte erfaringer, men det rigtig interessante var, hvad man ville gøre for at være beredt fremover – hvordan beredskabet skulle se ud og hvad kriterierne for iværksætning af tiltag skulle være, når der igen måtte komme en virus, hvortil man ikke fra begyndelsen havde en vaccine eller en behandling.

Endvidere påpegede han, at bedste praksis i det ene land – man kunne tage Grækenland – sandsynligvis ikke også er bedste praksis i det andet – f.eks. Danmark. De enkelte lande har bl.a. alt for forskellige strukturer. Dermed ikke sagt, at landene ikke kan lade sig inspirere af hinanden og hver især kan implementere, hvad der måtte passe ind i det hjemlige system. Men EU er netop god til at formidle viden over grænserne. Han foreslog derfor, at landene til gengæld for de ressourcer, de afsatte, stillede et krav til EU om, at EU skulle organisere og sortere i de mange erfaringer og initiativer, så den samlede viden blev mere brugbar på tværs af landene.

Børne- og undervisningsministeren karakteriserede coronakrisens rådsmøder som de bedste internationale møder, hun havde deltaget i; den direkte erfaringsudveksling mellem lande, der alle sad med de samme nye områder, havde bidraget til at gøre møderne meget konkrete og umiddelbart brugbare. Møderne havde bibragt hende meget nyttig viden om, hvordan de enkelte lande greb genåbningerne an, hvad genåbningerne havde resulteret i, om der havde

været større forældreprotester og hvordan man i givet fald havde håndteret dem – blandt meget andet. Hun vurderede, at det nok havde været mindre effektivt, hvis man i stedet for de mange direkte erfaringsudvekslinger havde ladet EU om at udvikle en fælles bedste praksis, som i øvrigt først ville ligge klar længe efter krisen.

Også erfaringer fra det forestående møde ville sandsynligvis kunne indgå konkret som input til drøftelser i den parlamentariske følgegruppe. Ministeren mente, at det var et ubekvemt tidspunkt at drøfte den nære fremtids initiativer på, fordi de ville blive offentliggjort inden for kort tid med bidrag fra alle Folketingets partier. Hvad angik mikroudbud på skoler specifikt, kunne hun dog pege på, at der allerede i et stykke tid havde foreligget klare og koncise anvisninger fra Sundhedsstyrelsen, som var blevet udviklet gennem et forbilledligt samarbejde i sektorpartnerskaber.

Jens Rohde glædede sig over at høre ministeren tale så begejstret og engageret om europæisk erfaringsudveksling. Det kunne mange andre lære noget af.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 12.03.